

Projekat Vodovoda Lukavac i Velika Kladuša

Lokacija:	BOSNA I HERCEGOVINA
ID projekta:	56992
Industrijski sektor:	Komunalna i ekološka infrastruktura
Vrsta obavještenja:	JAVNI SEKTOR
Kategorija okoliša:	
Datum odobrenja:	02. decembar 2026.
Status:	U istraživanju, na čekanju pregled koncepta
Datum objave na engleskom:	29. sep 2026.

Opis projekta

Obezbjedjivanje državnog zajma u iznosu do 15,5 miliona eura Bosni i Hercegovini ("BiH") koji će biti pozajmljen Gradu Lukavcu ("Grad") i Općini Velika Kladuša ("Općina") preko Federacije Bosne i Hercegovine ("FBiH") za finansiranje unapređenja sektora voda i otpadnih voda u svakoj od dvije lokalne vlasti ("Projekat").

Projekat se sastoji od sljedećih komponenti:

1. Komponenta 1 - Lukavac: 7 miliona € za (i) Izgradnju postrojenja za preradu vode, (ii) Rekonstrukcija postojeće mreže za distribuciju vode, (iii) Izgradnja glavnog cjevovoda iz izvora vode Bokavici; i (iv) Izgradnja novog rezervoara za vodu Dolezal;
2. Komponenta 2 - Velika Kladusa: 8,5 miliona eura za (i) Regulaciju rijeke Kladušnice radi sprječavanja poplava, (ii) Izgradnju glavnog sakupljača otpadnih voda A i (iii) Izgradnju mreže za prikupljanje otpadnih voda i oborinskih voda u zoni E.

Očekuje se da će projekat imati koristi od investicionog granta od 15,7 € od Evropske unije ("EU") kroz Okvir za investicije Zapadnog Balkana ("WBIF").

Ciljevi projekta

Cilj projekta je poboljšanje kvaliteta, pouzdanosti i operativne efikasnosti vodovodnih i sanitarnih usluga u gradu Lukavcu i općini Velika Kladusa, uz jačanje klimatske otpornosti kroz održivo upravljanje vodama, smanjenje gubitaka vode i poboljšanu zaštitu od poplava. U Lukavcu će podržati obezbjeđivanje sigurne pitke vode kroz novu postrojenje za preradu vode, rehabilitaciju distributivne mreže, razvoj izvora vode Bokavici i povećanje kapaciteta skladištenja. U Velikoj Kladuši smanjit će se rizik od poplava regulacijom rijeke Kladunice i poboljšati upravljanje otpadnim i oborinskim vodama kroz novu infrastrukturu za prikupljanje. Projekat će također ojačati institucionalne i operativne kapacitete odgovarajućih jedinica za implementaciju projekata ("PIU") i vodovodnih preduzeća Lukavca i Velike Kladuse kroz podršku upravljanju projektima, tehničku pomoć i aktivnosti izgradnje kapaciteta, pomažući osigurati dugoročnu održivost investicija.

Uticaj tranzicije

ETI rezultat: 64

Uticaj Projekta na tranziciju biće izveden iz sljedećih kvaliteta tranzicije:

Zeleno: Projekat će ojačati otpornost na klimatske promjene i promovisati održivo korištenje vodnih resursa u gradu Lukavcu i općini Velika Kladusa. U Lukavcu se očekuje da će rehabilitacija mreže za distribuciju vode smanjiti neprofitnu količinu vode na približno 30 posto, čime će se poboljšati efikasnost vode i energije te smanjiti povezane emisije stakleničkih plinova. U Velikoj Kladuši, regulacija rijeke Kladunice poboljšat će zaštitu od poplava, dok će izgradnja infrastrukture za otpadne i oborinske vode ojačati urbanu drenažu, smanjiti nekontrolisano ispuštanje otpadnih voda i poboljšati uslove okoliša i javnog zdravlja.

Očekuje se da će projekat preliminarno ostvariti 100-postotni udio u zelenom finansiranju kroz svoje ciljeve ublažavanja klimatskih promjena, prilagođavanja i šire ekološke ciljeve.

Dobro upravljanje: Projekat će ojačati institucionalne, operativne i projektne menadžerske kapacitete Grada Lukavaca, Općine Velike Kladuse, njihovih zasebnih obrazovnih preduzeća i vodovodnih preduzeća. Poseban zadatak tehničke saradnje u politici podržat će pripremu Plana korporativnog razvoja ("CDP"), usmjerenog na poboljšanje operativnih, finansijskih i organizacijskih performansi učesničkih komunalnih preduzeća i podršku dugoročnoj održivosti vodovodnih i sanitarnih usluga.

Informacije za klijente

DRŽAVA BOSNA I HERCEGOVINA

Zajmoprimac je Bosna i Hercegovina. Klijenti su Grad Lukavac i Općina Velika Kladuša.

Sažetak finansija EBRD-a

15.500.000,00 EUR

Državni zajam u iznosu do 15,5 miliona eura.

Ukupni troškovi projekta

31.172.500,00 EUR

Ukupni procijenjeni trošak projekta iznosi 31.172.500 €.

Dodatnost

Dodatnost Banke proizlazi iz: (i) pružanja finansiranja s dugim rokom trajanja, koje nije dostupno na tržištu iz komercijalnih izvora pod razumnim uslovima; (ii) zatvaranja finansijskog jaza za ulaganja javnog sektora bez istiskivanja drugih izvora kao što su međunarodne finansijske institucije ("IFI"), državnih ili komercijalnih banaka; (iii) jačanja kapaciteta klijenata; (iv) pomaganja klijentima u smanjenju fizičkih tranzicijskih rizika i poduzimanja klimatskih mjera, te (v) pružanja najboljih međunarodnih standarda nabavke.

Ekološki i društveni pregled

Kategorizovano B (ESP 2024). Projekat obuhvata investicije u infrastrukturu za vodu i otpadne vode u općinama Lukavac i Velika Kladusa. U Lukavcu investicije uključuju izgradnju nove postrojenja za preradu vode, cjevovoda za prijenos, rezervoara i rehabilitaciju vodovodne mreže radi poboljšanja vodne sigurnosti i smanjenja neprofitne vode (Komponenta 1). U Velikoj Kladuši, projekat obuhvata radove na regulaciji rijeke Kladusnice, mjere zaštite od poplava, infrastrukturu za prikupljanje otpadnih voda i oborinskih voda te pumpnu stanicu (Komponenta 2).

Ekološka i društvena dubinska analiza ("ESDD") provedena je od strane nezavisnog konsultanta za obje komponente Projekta. Očekuje se da će uticaji na okoliš i društvo ("E&S") povezani s predloženim ulaganjima biti specifični za lokaciju i mogu se efikasno ublažiti kroz uspostavljene mjere. Očekuje se da će Projekat donijeti značajne koristi za okoliš i javno zdravlje kroz poboljšano snabdijevanje pitkom vodom, otpornost na poplave i upravljanje otpadnim vodama. Procjena E&S se finalizira, a E&S akcioni planovi ("ESAPs"), E&S planovi upravljanja ("ESMP") i planovi angažmana dionika ("SEP") pripremljeni su za obje komponente Projekta. ESAP će biti raspravljen i dogovoren sa dvije implementacijske agencije prije odobrenja projekta od strane EBRD-a. Nije potrebna dozvola za okoliš niti procjena uticaja na okoliš ("EIA") za bilo koju od komponenti projekta prema FBiH zakonodavstvu. Dodatni Bokavici bunar (IEB-5), koji se smatra povezanim objektom u vezi sa Komponentom 1 Projekta, zahtijevat će odluku o selekciji EIA na osnovu preliminarog EIA. ESAP projekta zahtijeva pribavljanje dozvola vezanih za vodu prije izgradnje i rada za obje komponente. PIU su uspostavljeni unutar općina Lukavac i Velika Kladusa; međutim, potrebna su dodatna organizaciona jačanja.

Radni rizici se odnose na upravljanje radnom snagom izvođača i dobrobit radnika. Izvođači će biti obavezni da poštuju radno zakonodavstvo i implementiraju mehanizme za žalbe radnika, dok će operateri komunalnih usluga uspostaviti radne procedure i mehanizme za žalbe prije početka rada. Mjere lanca snabdijevanja će se također primjenjivati na svu fotonaponsku opremu koja se nabavlja za Komponentu 1.

Uticaji povezani sa građevinarstvom uključuju prašinu, buku, stvaranje otpada, zdravstvene i sigurnosne rizike te potencijalno zagađenje vodotoka, što će biti ublaženo mjerama iz ESMP-ova. U Lukavcu će se pažnja posvetiti prikupljanju podzemnih voda iz izvora Bokavici, upravljanju

muljem za preradu vode, cijevima koje sadrže azbest i potrošnjom energije. Komponenta 1- Lukavac usklađena je sa principima definisanim u dvije ključne EU direktive usmjerene na zaštitu kvaliteta vode i ljudskog zdravlja - (i) Okvirna direktiva o vodama i (ii) Direktiva o pitkoj vodi. Komponenta 2-Velika Kladusa usklađena je sa EU direktivom o poplavama. Također uspostavlja ključnu infrastrukturu potrebnu za buduću usklađenost sa Okvirnom direktivom o vodama i Direktivom o prečišćavanju gradskih otpadnih voda. Pumpna stanica na ulazu će uključivati grubo i fino prosijavanje radi početnog predtretmana otpadnih voda, dok buduće postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda ("WWTP") ostaje prioritet za postizanje adekvatnog tretmana. Komponenta 2, dakle, predstavlja početnu fazu dugoročne strategije upravljanja otpadnim vodama općine Velika Kladusa, fokusirajući se na razvoj osnovne infrastrukture potrebne za podršku budućim postrojenjima za prečišćavanje otpadnih voda. Potpuno ostvarenje ciljeva EU vezanih za otpadne vode zavisice od buduće izgradnje i rada planiranog postrojenja za otpadne vode i koje će biti izgrađeno u skladu sa Prostornim planom za kanton Una-Sana (2023). Procedure hitnog odgovora i operativni sigurnosni sistemi biće usvojeni od strane operatera komunalnih preduzeća.

Ne očekuje se fizičko ili ekonomsko iseljavanje. U Lukavcu je infrastruktura projekta uglavnom planirana na javnom zemljištu ili unutar postojećih koridora komunalnih usluga. Međutim, tri nova bunara 'Bokavici' nalaze se na privatnom zemljištu, a sanitarne zaštitne zone oko izvora podzemnih voda Bokavici mogu uvesti ograničenja u korištenju zemljišta i poljoprivrednim aktivnostima. Vođeni su sudski postupci u vezi sa izjavom javnog interesa za Bokavici i utvrđeni su u korist predlagača projekta. Zabrinutost zajednice i dalje se prvenstveno odnosi na moguće uticaje crpljenja podzemnih voda na privatne bunare, a ne na eksproprijaciju.

Konačan obim bilo kakvih uticaja bit će utvrđen kroz tekuće hidrogeološke i sanitarne studije zaštite, a svi dodatni zahtjevi ESR 5 bit će dogovoreni s EBRD-om kao dio Akcionog plana obnove životnih uslova prije implementacije relevantne komponente. U Velikoj Kladuši dijelovi mreže za otpadne vode i oborinske vode bit će izgrađeni na privatnom zemljištu, što zahtijeva djelimičnu eksproprijaciju (služnost). U ovoj fazi tačan obim nepotpunog oduzimanja zemljišta, broj pogođenih parcela i identitet pogođenih vlasnika i korisnika zemljišta još nisu potvrđeni. Za komponentu pumpnih stanica, Općina je utvrdila da će biti potrebna potpuna eksproprijacija 11 privatno vlasničkih parcela, stoga je pripremljen okvir za eksproprijaciju ("LAF") kao dio ESDD-a i bit će objavljen za Komponentu 2. Nadalje, ESAP zahtijeva pripremu Plana eksproprijacije u skladu sa ESR 5, nakon što se završe sve potrebne studije eksproprijacije i potvrdi tačan obim oduzimanja i uticaja.

Prikupljanje podataka o biodiverzitetu i procjene potvrdili su da nijedna komponenta ne utiče na kritična staništa ili zaštićena područja. Istraživanje biodiverziteta Velike Kladuse identificiralo je modifikovana staništa generalno niske ekološke osjetljivosti, dok je područje projekta Lukavac pretežno urbano i industrijsko sa ograničenom biodiverzitetnom vrijednošću. Regulacija rijeke Kladusnica rezultirat će trajnim izmjenama korita i obala, uključujući ispravljanje korita i betonske obloge, što se očekuje da će smanjiti heterogenost staništa i dodatno pojednostaviti vodena staništa unutar regulisanog riječnog dijela. Pregled prioriternih biodiverzitetnih karakteristika ("PBF") i kritičnih staništa ("CH") proveden je u skladu sa ESR6 za rijeku Kladusnicu (Komponenta 2). Nisu identificirani reprezentativni ugroženi ili jedinstveni ekosistemi unutar područja projekta. Potencijalni tipovi staništa iz Annexa I (3270, 6510 i 91E0*) zabilježeni su samo u degradiranom, fragmentiranom ili raspršenom obliku i nisu smatrani reprezentativnim. Nisu zabilježene ugrožene ili zaštićene vrste vaskularnih biljaka. Većina zabilježenih vrsta riba je od najmanje zabrinutosti na globalnom i nacionalnom nivou. Nekoliko vrsta riba, uključujući dunavskog kućera (*Romanogobio carpathorossicus*),

ocijenjeno je kao prioritetne karakteristike biodiverziteta (PBF). Iako je nacionalno ugrožena i zaštićena, samo je jedan primjerak dunavskog gudgeona zabilježen na jednoj od tri istražene lokalitete (L3 - Rudnicki most, Miljkovici). Ovo potvrđuje prisustvo vrste, ali ne podržava CH oznaku, jer nema dokaza o značajnoj populaciji vrste. Ostale riblje vrste su najmanje zabrinjavajuće i raširene u području projekta, ali su navedene u Direktivi o staništima Dodatak II, dakle PBF. Očekuje se da će veličina uticaja biti minimizirana primjenom rješenja zasnovanih na prirodi, kao što je prioritet prirodnim završnim površinama i riječnom vegetacijom, koje su uključene tokom regulacije rijeke Kladušnice. Potrebna je dalja analiza kako bi se potvrdila materijalnost uticaja i svaku potrebnu kompenzaciju da se ne ostvari neto gubitak i neto dobit, iako se mjere kompenzacije smatraju lako ostvarivim, nakon što se tokom detaljnog dizajna uključe rješenja zasnovana na prirodi.

Ne očekuju se direktni uticaji na kulturnu baštinu; samo privremeno, lokalizirano narušavanje u blizini kulturnih i vjerskih lokaliteta. Izvođač će biti obavezan održavati siguran pristup i primjenjivati proceduru slučajnih otkrića. SEP, netehnički sažetak ("NTS") i ESMP biće objavljeni za svaku od dvije komponente projekta. Implementaciju projekta i ESAP-ova olakšat će konsultant za podršku PIU-a. EBRD će pratiti implementaciju projekta kroz pregled godišnjih izvještaja o monitoringu i posjete po potrebi. PSD će biti ažuriran nakon završetka ESDD-a i saglasnosti ESAP-a.

Tehnička saradnja i finansiranje grantova

Predviđa se da će podrška TC-a nakon potpisivanja ove transakcije biti pružena kako bi se klijentima pomoglo u: (i) implementaciji i nadzoru projekta i povezanih radova; (ii) razvoju CDP-a koji će uključivati, između ostalog, (a) razvoj FOPIP-a koji rješava operativne, finansijske i organizacijske slabosti vodovodnih preduzeća, kao i (b) razvoj i implementaciju ugovora o javnim uslugama ("PSC") između vodovodnih preduzeća i klijenata radi uspostavljanja jasnih odgovornosti u pogledu upravljanja i održavanja mreže i pokazatelja performansi, kao i definisane tarife i metodologije naknada.

Kontakt informacije kompanije

Eldar Čajić (Grad Lukavac); Osman Čaučević (Općina Velika Kladusa)
eldar.cajic@lukavac.ba; kabinet.nacelnika@velikakladusa.gov.ba +387 35 366
 700. +387 37 770 025

PSD posljednje ažuriranje

29. sep 2026.

Razumijevanje tranzicije

Dalje informacije u vezi s pristupom EBRD-a mjerenju tranzicijskog učinka dostupne su [ovdje](#).

Poslovne mogućnosti

Za poslovne mogućnosti ili nabavku, molimo kontaktirajte preduzeće koje je klijent.

Za poslovne mogućnosti sa EBRD-om (koje nisu vezane za nabavku), molimo kontaktirajte:

Tel.: +44 20 7338 7168

E-pošta: projectenquiries@ebrd.com

Za projekte u državnom sektoru, molimo posjetite stranicu [EBRD Nabavke](#):

Tel.: +44 20 7338 6794

E-pošta: procurement@ebrd.com

Opći upiti

Konkretni upiti mogu se postaviti putem [Obrasca EBRD-a za upite](#).

Okolišna i socijalna politika (ESP)

ESP i s njom vezani Okolišni i socijalni zahtjevi (ESR-ovi) utvrđuju način na koji EBRD izvršava svoju obavezu promoviranja „okolišno zdravog i održivog razvoja“. ESP i ESR-ovi sadrže konkretne odredbe u skladu s kojima klijenti trebaju ispunjavati važeće odredbe domaćeg zakonodavstva u oblasti javnog informiranja i konsultacija, i uspostaviti mehanizam za ulaganje pritužbi s ciljem prijema i lakšeg rješavanja spornih pitanja i pritužbi zainteresiranih strana, a posebno onih koji se odnose na okolišni i socijalni aspekt učinka klijenta i projekta. Srazmjerno prirodi i obimu rizika i učinaka koje projekt može imati u oblasti socijalnih odnosa i zaštite okoliša, EBRD također zahtijeva od svojih klijenata da, po potrebi, objavljuju informacije o rizicima i učincima projekata ili da provedu konstruktivne konsultacije sa zainteresiranim stranama, razmotre povratne informacije koje pritom dobiju i odgovore na njih.

Više informacija o praksi EBRD-a s tim u vezi navedeno je u [Okolišnoj i socijalnoj politici](#).

Integritet i usklađenost

Ured Glavnog službenika za usklađenost u EBRD-u (OCCO) promovira dobro upravljanje i osigurava primjenu najviših standarda integriteta u svim aktivnostima Banke u skladu s najboljom međunarodnom praksom. Dubinska analiza integriteta svih klijenata Banke provodi se s ciljem osiguranja da projekti ne predstavljaju neprihvatljiv rizik po integritet ili ugled Banke. EBRD smatra kako je otkrivanje i rješavanje spornih pitanja u stadiju procjene i odobrenja projekta najefikasniji način na koji se može osigurati integritet transakcija Banke. Ured Glavnog službenika za usklađenost ima ključnu ulogu u ovim zaštitnim mjerama, ali i pomaže u praćenju rizika po integritet u projektima poslije ulaganja.

Ured Glavnog službenika za usklađenost također je odgovoran za provođenje istrage u slučajevima navodne prevare, korupcije i povrede dužnosti u projektima financiranim sredstvima EBRD-a. Svaka osoba, bilo da djeluje unutar ili izvan Banke, koja sumnja u postojanje prevare ili korupcije, treba podnijeti pismenu prijavu Glavnom službeniku za usklađenost putem e-pošte na adresu compliance@ebrd.com. Ured Glavnog službenika za usklađenost obrađuje sve prijave s ciljem praćenja daljeg razvoja događaja.

OCCO će u razmatranje uzeti sve prijave. Prijave mogu biti podnesene na bilo kojem jeziku Banke ili jeziku zemlje u kojoj Banka posluje. Sve informacije moraju biti podnesene u dobroj namjeri.

Politika pristupa informacijama (AIP)

AIP, koji je stupio na snagu 01. 01. 2025. godine, utvrđuje način na koji EBRD objavljuje informacije i obavlja konsultacije sa zainteresiranim stranama s ciljem promoviranja bolje informiranosti i razumijevanja strategija, politika i operacija EBRD-a. Za informacije o tome koji su podaci dostupni na internet stranici EBRD-a, molimo posjetite stranicu [Politika pristupa informacijama](#).

Konkretni zahtjevi za informacijama mogu se podnijeti putem [Obrasca EBRD-a za upite](#).

Nezavisni mehanizam odgovornosti u realizaciji projekata (IPAM)

Ukoliko pokušaji da se socijalna, pitanja koja se odnose na zaštitu okoliša ili objavljivanje informacija riješe s klijentom ili Bankom ne uspiju (na primjer, putem mehanizma za rješavanje sporova s klijentima na nivou projekta ili u direktnom kontaktu s upravom Banke), pojedinci i organizacije mogu tražiti rješenje spornih pitanja putem EBRD-ovog Nezavisnog mehanizma odgovornosti u realizaciji projekata (IPAM).

Nezavisni mehanizam odgovornosti u realizaciji projekata provodi nezavisno ispitivanje pitanja vezanih za projekt za koja se smatra da su prouzrokovala (ili postoji vjerovatnoća da će prouzrokovati) štetu. Svrha ovog mehanizma jeste: podržati dijalog između zainteresiranih strana u projektu s ciljem rješavanja socijalnih, okolišnih i problema koji se odnose na objavljivanje informacija, utvrditi je li postupanje Banke bilo u skladu s njenom [Okolišnom i socijalnom politikom](#) ili konkretnim odredbama njene [Politike pristupa informacijama](#) koje se odnose na projekt, te, po potrebi, otkloniti sve postojeće neusklađenosti s navedenim politikama, istovremeno sprečavajući neusklađenost u postupanju Banke u budućnosti.

Molimo posjetite [internet stranicu Nezavisnog mehanizma odgovornosti u realizaciji projekata](#) kako biste saznali više o Mehanizmu i njegovom mandatu i dobili informacije o tome kako [podnijeti Zahtjev](#) za razmatranje. Osim toga, možete kontaktirati Nezavisni mehanizam odgovornosti u realizaciji projekata putem adrese e-pošte ipam@ebrd.com za upute i dalje informacije o Mehanizmu i o podnošenju zahtjeva.

Ovo je prevod originalnog Dokumenta sažetka projekta objavljen od strane Evropske banke za obnovu i razvoj na engleskom jeziku pod ID brojem projekta i na datum naveden iznad. U slučaju da se tekst originalnog izdanja na engleskom jeziku ne podudara sa tekstom ovog prevoda, važećim će se smatrati izvorni Dokument sažetka projekta na engleskom jeziku.